

DET

5841

Boas

KONGELIGE DANSKE

VIDENSKABERNES SELSKABS SKRIFTER.

^{Sixth}
SJETTE RÆKKE.

NATURVIDENSKABELIG OG MATHEMATISK

AFDELING.

—————
^{Fourth}
FJERDE BIND.

—————
MED FEM OG TYVE TAVLER.

pp. 1-231, pls. I-VIII

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1886—1888.

Spolia Atlantica.

Bidrag til

Pteropodernes

Morfologi og Systematik samt til Kundskaben om deres geografiske
Udbredelse.

Af

Dr. J. E. V. Boas.

Med 8 Tavler.

Avec un résumé en français.

Vidensk. Selsk. Skr., 6. Række, naturvidenskabelig og matematisk Afd. IV. 1.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri (F. Dreyer).

1886.

Mollusques paraissent même déroger assez souvent à leur habitude de ne se montrer qu'à la chute du jour ou au commencement de la nuit; Souleyet angiver i denne Henseende, at han selv har truffet dem næsten til enhver Tid af Døgnet, og anfører en fagttagelse af Rang, som har taget *Cleodora acicula* «pendant l'ardeur du soleil», rigtignok under svømmende Tangmasser.

Desværre er det ved det foreliggende Materiale kun i de færreste Tilfælde noteret, paa hvilken Tid af Døgnet det er indsamlet. Men det lidet, der foreligger, bekræfter dog ganske Souleyets Angivelser. Saaledes er *Cleodora pyramidata*, der af d'Orbigny angives at være «nocturne», tagen den 23de Marts 1847 Kl. 3—5 Efterm. paa 27° 11' SBr. 88° 52' VL., altsaa før Solnedgang, sammen med *Hyalæa gibbosa* og *H. inflexa* (var. *lata*); den samme Art (Cl. pyram.) er ogsaa tagen paa 60° NBr. 17° VL. den 28de Maj 1882 Kl. 8 Efterm., ligeledes før Solnedgang, og *Limacina balea* paa 57° NBr. 32° VL. den 5te Juni 1882 Kl. 8 Form., d. v. s. højt op paa Formiddagen, etc.; ja Prof. Reinhardt har ved nogle i Januar 1884 samlede Exemplarer af *Cl. pyramidata* noteret, at de er tagne om «Middagen ved Solskin.»¹⁾

Af Parasiter har jeg en enkelt Gang i Kappehulen af en *Hyalæa tridentata*^{Cavolina} truffet et ringe Antal meget smaa (c. $\frac{1}{2}$ mm. lange) Exemplarer af en *Ergasilus*-lignende Snyltekrebs; fremdeles har jeg et Par Gange i Leveren af Thecosomer fundet talrige Gregariner²⁾. Ikke sjælden finder man forskellige Hydroider siddende fast paa Skallerne af dem. Det er dog kun visse Arter, som saaledes maa transportere Hydroider omkring med sig, og disse er atter i forskjellig Grad hjemsøgte af dem. Hos alle de foreliggende Exemplarer af *Cleodora balantium* fandtes der Hydroider paa Skallen, hos *Cl. cuspidata* fandtes de hos 9 Nr., hos *Hyalæa trispinosa* paa 25 Nr.; hos denne sidste var det mærkelig nok mest hos Exemplarer fra det sydlige Atlanterhav og fra det Indiske Ocean, at de var tilstede; endelig har jeg ogsaa fundet Hydroider paa *Cuvierina* og hos et Exemplar af *Cleodora compressa*. Andre Pteropoder end disse har i intet Tilfælde Hydroider paa Skallen. Grunden hertil er i nogle Tilfælde ikke vanskelig at forklare; hos de fleste *Hyalæa*-Arter er Skallens Overflade paa det levende Dyr dækket med Forlængelser fra Kappen, saaledes at de intet Holdepunkt afgiver for saadanne Gæster; og de smaa *Limacina*-Arter frembyder en saa ringe Overflade, at det heller ikke for deres Vedkommende kan undre, at Hydroider ikke tager Ophold hos dem. Mere mærkelig kan det synes, at en saadan Form som f. Ex. *Cleodora pyramidata*, der er udbredt i de samme Have som de Hydroid-bærende, og hvis Overflade

¹⁾ Den foran nævnte Samling fra Hr. Poppe indeholder adskillige lignende Exempler. Saaledes er *Limacina trochiformis* tagen Kl. 10 Form., *Cl. acicula*, *virgula* og *subula* endog «Mittags» etc.

²⁾ Gegenbaur (Pterop. u. Heterop. p. 59) fandt hyppig hos *Tiedemannia encystrereda* Tænteammer.